

КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС" УНИВЕРСИТЕТИ
Гуманитардык факультет факультети

Курстун программасы

www.manas.edu.kg

Курстун коду	Курстун аты (Кыргызча)	Курстун аты (Түркчө)	Семестр	Апталык саат	Кредит	ЕКТС
TKT-394	Семантика	Anlam Bilimi	6	3 + 0	3	4

Курстун деңгээли	Бакалавр
Курстун түрү	Тандоо
Курстун мугалими	Док. Дөөлөтбек Эшкенов
Курстун тили	Кыргызча
Жардамчылар	-
Аудитория	ILEF
Курстун максаты	Семантиканын негизги түшүнүктөрү, маанинин объектиси, маанинин түрлөрү, түшүнүк менен маанинин ортосундагы байланыштар, сөз маанилери жана функциялары, семантикалык талаа, маанинин сүйлөм / текст / логика менен байланышы тууралуу маалымат берүү.

Колдонулуучу адабияттар

Колдонулуучу адабияттар	Адабияттын түрү
1 Doğan Aksan, Anlambilim; Anlambilim Konuları ve Türkçenin Anlambilimi, 1999, Ankara.	Китеп
2 Berke Vardar. Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü, Multilingual, İstanbul, 2001.	Китеп
3 Günay, Veli Doğan. Sözcükbilime Giriş. İstanbul: Multilingual, 2007.	Китеп
4 Кобозева И.М., Лингвистическая семантика. Москва: Эдиториал УРСС, 2000.	Китеп

Жетишилчү жыйынтыктар

1 Семантиканын негизги түшүнүктөрү тууралуу маалыматка ээ болот.
2 Сөздүн, сүйлөмдүн маанисин ажыратып турган белгилерди жана алардын өзгөчөлүктөрүн андайт.
3 Көп маанилүүлүк, синонимия, антонимия, маанинин өзгөрүү кубулуштарын мисалдары менен кошо түшүнөт. Аларды оозеки жана жазма кепте ордуна жараша колдонуп, өздүк котормо иш-аракетин жеңилдетет.
4 Сабактан алган билимин колдонуп, котормого байланыштуу түрдүү маалыматтарды семантикалык жактан талдайт, комментарий бере алат; изилдөө жүргүзүп, анализ аркылуу маселелердин булагын көрсөтөт жана аргументтердин негизинде маселелерди чечүүнүн жолдорун сунуштай алат.

Курстун планы

Апта	Темасы
1. Апта	Семантика тууралуу жалпы маалымат. Сөз жана түшүнүк.
2. Апта	Маани жана белги. Номинативдик жана коннотативдик маани.
3. Апта	Сөздүн өтмө жана образдуу мааниси. Фразеологиялык тутумдаш маани.
4. Апта	Маанилердин сөздүктө берилиши жана сөз байлыгын камсыздаган элементтердин семантикадагы орду.
5. Апта	Көп маанилүүлүк: метафора, метонимия, синекдоха.
6. Апта	Омонимия, синонимия.
7. Апта	Антонимия, оксюморон, энантиосемия.
8. Апта	Ара сынак.
9. Апта	Маанинин алмашуусу: маанинин кеңейиши, маанинин тарышы, маанинин жакшыруусу, маанинин начарлашы, маанинин жылышуусу.
10. Апта	Синтаксистик семантика.
11. Апта	Текстология жана анын семантика менен катышы.

Курстун планы

12. Апта	Контекст жана маани.
13. Апта	Маанилик детерминативдер.
14. Апта	Котормо таануу менен семантиканын катышы тууралуу көз караштар.
15. Апта	Лексикалык, синтаксистик жана тексттик семантиканын өз ара байланыштары.
16. Апта	Жыйынтыктоочу сынак.

Баалоо

Баалоо каражаты	Саны (даана)	Үлүшү (%)	Жалпы үлүшү
Арасынак	1	40	40
Финал сынагы	1	60	60